

Årsberetning 2022

Etablering og virkeområde

Overføringsavtalens sikringsordning (Sikringsordningen) er opprettet ved avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter (Overføringsavtalen) mellom Statens pensjonskasse og andre leverandører av offentlig tjenestepensjon. Virkeområdet for Sikringsordningen framgår av Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter.

Formål

I henhold til Sikringsordningens vedtekter § 5, skal Sikringsordningen, så langt det er midler i ordningen, finansiere premie for ikke- forsikringsbare ytelser i kommunal pensjonsordning med Overføringsavtale, dersom slike premier ikke betales av arbeidsgiver i følgende tilfeller:

- a) arbeidsgiver eksisterer ikke lenger eller er under avvikling, ved konkurs eller på annen måte,
- b) arbeidsgiver eksisterer, men har brakt den kommunale pensjonsordningen til opphør før 1. januar 2004,
- c) arbeidsgiver eksisterer, men betaler ikke premiene etter minst to skriftlige purringer fra avtaleparten.

Virksomheten

Virksomheten har kontoradresse i Oslo, og har ingen ansatte. Kvinneandelen blant styre-/vara medlemmer og innleid ledelse utgjør 47 prosent per 31.12.22. Sikringsordningens styre utarbeider og reviderer virksomhetens vedtekter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet godkjenner alle vedtektsendringer før disse trer i kraft. Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø, og driver ikke med forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Styret

Styrets sammensetning reguleres i vedtektene § 16. Fra organisasjonene som utpeker styremedlemmer har følgende vært oppnevnt:

Styremedlemmer

Torfinn Thomassen (KS)
Steinar Fuglevaag (LO Kommune)
Monica Deildok (YS Kommune)
Christer Drevsjø (Pensjonskasseforeningen)
Stein Atle Haverstad Gjerding (Spekter)
Siv Holland (KLP)
Espen Tørum (Finans Norge)

Varamedlemmer

Hege Mygland (KS)
Pål Skarsbak (LO Kommune)
Christine Ugelstad Svendsen (YS Kommune)
Eivind Borring Hansen (Pensjonskasseforeningen)
Kristin Juliussen (Spekter)
Inge Bjørn Myrseth (KLP)
Stefi Kierulf Prytz (Finans Norge)

I tillegg deltar det i styrets arbeid én observatør fra Statens pensjonskasse, Åsa Astrup Bustad. Varaobservatør er Magdalena Hoff.

Sekretariatsfunksjon

Virksomheten kjøper sekretariatstjenester, herunder sekretariatsledelse, av Foreningen Pensjonskontoret.

Finansiering

Sikringsordningen finansieres i det alt vesentligste ved årlig tilskudd og avviklingstilskudd fra arbeidsgivere som er tilsluttet Sikringsordningen. Avkastning på kapital bidrar også til finansieringen.

Årlig tilskudd

Etter bestemmelser i Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter kan denne satsen utgjøre inntil 0,1 prosent av samlet pensjonsgrunnlag for aktive medlemmer i pensjonsordningen. *Årlig tilskudd* har for 2022 vært 0,075 prosent av pensjonsgrunnlaget per 01.01.22. Ved fastsettelsen har det blitt vurdert hva som er antatt nødvendig for å dekke Sikringsordningens forventede forpliktelser, herunder administrasjon av ordningen.

Avviklingstilskudd

Sikringsordningen krever innbetaling av avviklingstilskudd når en arbeidsgiver (foretak e.l.) avvikles frivillig eller blir tatt under konkursbehandling. Kravet framsettes i avviklings- eller konkursboet. Avviklingstilskudd som utgjør de forventede tilleggspremier for framtiden i form av et engangsbeløp, beregnes i henhold til gjeldende beregningsforutsetninger fastsatt av styret i Sikringsordningen.

Selv om arbeidsgiver i egenskap av juridisk person ikke avvikles, kan Sikringsordningens styre i særskilte tilfeller treffe vedtak om at arbeidsgiver kan innbetale avviklingstilskudd der en selvstendig og avgrenset del av arbeidsgivers virksomhet avvikles eller det ikke er noen aktive arbeidstakere igjen i tjeneste-pensjonsordningen. Når arbeidsgiver består som juridisk person, er innbetaling av avviklingstilskudd ikke frigjørende når det gjelder arbeidsgiverens forpliktelser til å finansiere premier for de ikke-forsikringsbare ytelser.

Innehaver av enkeltpersonforetak og deltakere i et interkommunalt selskap fortsetter å være ansvarlige for premiebetaling også etter at avviklingstilskudd er innbetalt. Sikringsordningen kan fremme krav mot disse eller deres rettsetterfølgere.

Tilslutningstilskudd

Tilslutningstilskudd har for 2022 ingen økonomisk relevans for Sikringsordningen per 2022. Satsen for dette tilskuddet har i 2022 utgjort 0,1 prosent av premiereserven, og har vært holdt uendret siden fastsettelsen i 2005.

Etter bestemmelser i Overføringsavtalen og Sikringsordningens vedtekter er denne satsen begrenset oppad til 0,5 prosent av den kapitaliserte verdi av pensjonsforpliktelsen (premiereserven). Det er vedtektsfestet at Sikringsordningens styre skal fastsette denne. Satsen kreves inn fra arbeidsgiver i forbindelse med at deres usikrede pensjonsrettigheter blir omfattet av Overføringsavtalen.

Regnskap

I 2022 er det inntektsført 191,5 millioner kroner, herav netto avviklingstilskudd på 14,5 millioner kroner (jf. note 3 til regnskapet).

Årets reguleringspremie og øvrige ikke-forsikringsbare ytelser baserer seg på mottatte krav fra leverandører av offentlige tjenstepensjon, og har medført en kostnadsbelastning på 57,2 millioner kroner, en nedgang på 58,5 millioner kroner fra 2022 (jf. note 4 til regnskapet).

Dette gir et regnskapsteknisk overskudd, hensyntatt advokatkostnader, administrasjonskostnader og finansposter på 84 millioner kroner (for 2021 var det et overskudd på 87,5 millioner kroner).

Styret har besluttet at årets overskudd på 84 011 611 kroner disponeres ved overføring til fond for framtidige forpliktelser med 79 221 979 kroner og overføring til fond for avviklingstilskudd med 4 789 632 kroner (jf. note 1 til regnskapet).

Sikringsordningens midler er per 31.12.22 investert i henholdsvis aksjefond, obligasjons- og pengemarkedsfond (jf. Note 5 til regnskapet), og er forvaltet i samsvar med vedtektene § 14 angjeldende ordningens formål og pensjonsrettighetenes lengde.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede. Denne forutsetningen er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Det er styrets oppfatning at årsregnskapet gir et regnskapsmessig korrekt bilde av virksomhetens resultat og stilling ved årsskiftet, i samsvar med god regnskapsskikk.

Krav om avviklingstilskudd og fortsatt premiebetaling

I de fleste saker der et foretak avvikles, betaler arbeidsgiver avviklingstilskuddet til Sikringsordningen. Ved konkurs mottar Sikringsordningen vanligvis bare mindre dekning av kravet på avviklingstilskudd. Dersom arbeidsgiveren ikke lenger eksisterer, ikke har betalingsevne, bestrider kravet eller unnlater å betale ved påkrav, kan Sikringsordningen kreve at tidligere arbeidsgiver eller tredjeperson betaler premiene når kravet bygger på lov, avtale eller alminnelige obligasjons- eller erstatningsrettslige prinsipper. Ved virksomhetsoverdragelse er tidligere og ny arbeidsgiver solidarisk ansvarlige for å fortsette premiebetalingen for de ikke-forsikringsbare ytelsene. Tredjepersoner kan være styremedlemmer, daglig leder, aksjonærer mv. Om nødvendig bringer Sikringsordningen saker inn for det alminnelige rettsapparatet.

Betalte premiekrav

Betalte premiekrav i 2022 for totalt 890 pensjonskontrakter Sikringsordningen har overtatt premiebetalingsansvaret for utgjør 57,2 millioner kroner, hvor 27,5 millioner utgjør premiekrav for G-regulering i 2022.

Inkludert i ovennevnte er 502 pensjonskontrakter, med et samlet premiebeløp i 2022 på 16,3 millioner kroner, som ble avsluttet i 2004 i forbindelse med endringer i Forsikringsvirksomhetsloven. Alle pensjonskontraktene er i Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Differansen, 388 pensjonskontrakter og 40,9 millioner kroner i betalte premiekrav i 2022 fordeler seg slik: 384 pensjonskontrakter med et samlet premiekrav lik 40,3 millioner kroner i KLP og 4 pensjonskontrakter i 3 kommunale pensjonskasser, med et samlet premiekrav i 2022 lik 600.000 kroner.

Nye saker til Sikringsordningen i 2022

Det er i 2022 registrert 9 nye saker til Sikringsordningen (herav 2 konkurssaker), med et samlet nettokrav på avviklingstilskudd lik 13,7 millioner kroner. Sakene er hovedsakelig innenfor følgende bransjer: Lege/helsetjenester og pleie- og omsorgstjenester.

Viktige avgjørelser for Sikringsordningen

I det store flertallet av de sakene der Sikringsordningen krever arbeidsgiver for regress av betalte premier eller avviklingstilskudd, gjør arbeidsgiver, eller arbeidsgivers rettssetterfølger, opp forpliktelsene etter regelverket for pensjonsordningen, tariffavtale, Overføringsavtalen og vedtektene til Sikringsordningen. I noen tilfeller et det nødvendig for Sikringsordningen å bringe sak inn for domstolene til avgjørelse.

I slutten av 2021 vant Sikringsordningen fram i et søksmål som gjaldt styreansvar. Styreleder i et aksjeselskap, som hadde drevet en rehabiliteringsinstitusjon, ble i tingretten dømt til å betale erstatning og sakskostnader til Sikringsordningen. Saken var knyttet til kravet i aksjeloven mht. at et aksjeselskap skal ha en forsvarlig egenkapital til enhver tid, og plikten til å begjære oppbud i tide. Dommen ble ikke anket og er rettskraftig. Styreleder og Sikringsordningen inngikk en oppgjørsavtale, der styreleder fikk noe lengre tid til å gjøre opp forpliktelsene, enn det som fulgte av dommen. Sikringsordningen har i løpet av 2022 mottatt fullt oppgjør i henhold til dommen/oppgjøravtalen.

I 2022 hadde Sikringsordningen pågående et annet søksmål som gjaldt styreansvar. Denne saken var knyttet til stiftelseslovens handleplikter for næringsdrivende stiftelser når egenkapitalen er lavere enn forsvarlig, samt plikten til å begjære oppbud. I denne saken ble fire styremedlemmer i en stiftelse som drev et bofellesskap frifunnet fra Sikringsordningens krav ved tingrettens dom av januar 2022. Dommen ble anket av Sikringsordningen. Lagmannsretten avsa dom i september 2022, og konkluderte med at de fire styremedlemmene var ansvarlige for tap lidt av Sikringsordningen. Styremedlemmene ble ikke idømt sakskostnader. Lagmannsretten dom ble ikke påanket og er rettskraftig. Styremedlemmenes forpliktelser iht. dommen ble gjort opp i forhold til Sikringsordningen i slutten av 2022.

Som nevnt i styrets årsberetning for 2021, vant Sikringsordningen fram i søksmål mot et sokn om at soknet var ansvarlig for betaling av reguleringspremier mv. for en barnehage, som hadde blitt drevet av soknet. Etter at soknets forpliktelser var rettskraftig avgjort, har soknet imidlertid motsatt seg å betale idømte forpliktelser, og Sikringsordningen har derfor søkt utlegg i soknets eiendeler. Inndrivelsessaken er ikke endelig avgjort. Sikringsordningen har også pågående en inndrivelsessak mot et aksjeselskap som har drevet legevirksomhet. Det antas at disse inndrivelsessakene vil finne sin løsning i rettssystemet i løpet av 2023.

Framtid

Sikringsordningen har i dag opparbeidet seg en kapitalbase lik 1 042 millioner kroner. Størrelsen på denne vil blant annet være avhengig av nivået på årlig tilskudd og avviklingstilskudd, samt nettoavkastning på Sikringsordningens midler.

Sikringsordningen registrerer en jevn tilgang av saker som omhandler avvikling av virksomheter hvor det innkreves avviklingstilskudd. Ved konkurssaker krever Sikringsordningen dekket slike utestående avviklingstilskudd i konkursboet. Styret konstaterer vesentlig tap på disse fordringene.

Det er utarbeidet en beregning per 31.12.22 for ikke-forsikringsbare ytelser tilknyttet pensjonskontrakter som Sikringsordningen har overtatt reguleringsansvaret for. Beregningen indikerer framtidige forpliktelser på 736 millioner kroner. Beregningen er gjort etter samme

metodikk og med samme forutsetninger som gjelder for beregning av avviklingstilskudd til Sikringsordningen. Det presiseres i denne sammenheng at Sikringsordningens ansvar tilknyttet disse framtidige forpliktelsene til enhver tid er begrenset til de opparbeidede midler i Sikringsordningen.

Sats for årlig tilskudd for 2023 er fastsatt til 0,075 % av pensjonsgrunnlaget per 01.01.23.

Korona- og markedssituasjonen

Sikringsordningen har ikke registrert betalingsutfordringer i 2022 som følge av koronasituasjonen hos arbeidsgivere som betaler årlig tilskudd, og har mottatt tilskudd i den størrelsesorden som er forventet. Det foreligger heller ingen signaler om at framtidig innbetaling av årlig tilskudd er berørt av koronasituasjonen.

2023 startet godt med oppgang for både aksjer og obligasjoner. I starten av mars begynte problemene med banksektoren, først i USA, og deretter i Europa. Volatiliteten i markedet har økt og obligasjoner har gjort det bedre enn aksjer. Særlig bankaksjer og obligasjoner har falt mye i verdi.

Per utgangen av første tertial (24.03.23) var verdien på Sikringsordningens plasseringer i aksje- og obligasjonsfond opp 2,3 %. Norske aksjer (38 millioner kroner) har falt -1,2 % i år, mens globale aksjer (171 millioner kroner) er opp 2,3 %. Norske obligasjoner (504 millioner kroner) er opp 1,2 % i år, mens globale obligasjoner (149 millioner kroner) er opp 2,6 %. Pengemarkedsporteføljen (185 millioner kroner) har steget med 1,0 % i år. Sikringsordningens fondsportefølje har lav til moderat samlet risiko og framstår som robust framover.

Oslo, 12.06.23

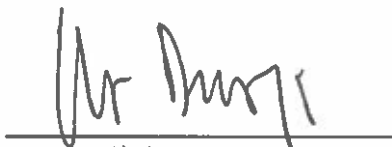
Toffinn Thomassen
Styrets leder

Steinar Fugleavaag
Nestleder

Monica Deildok
Styremedlem

Christer Drevsjø
Styremedlem

Stein Atle Haverstad Gjerding
Styremedlem

Siv Holland
Styremedlem

Espen Tørum
Styremedlem

Anne Karin Andreassen
Daglig leder